

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 253/07-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť K. Z., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. Č., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v B. sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006 a uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry B. č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2007 doručená sťažnosť K. Z., B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namietala porušenie svojho základného práva odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe podľa čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného

riaditeľstva Policajného zboru v B. (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006 a uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 15. novembra 2006 prevzala uznesenie okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006, ktorým jej bola podľa § 70 ods. 1 Trestného poriadku uložená poriadková pokuta v sume 15 000 Sk, pretože „... 9. 11. 2006 sa dostavila ako svedkyňa na predvolanie k výsluchu spolu so svojim splnomocneným právnym zástupcom, pričom pri pokuse o výsluch neoprávnene odmietla výpoveď v zmysle § 130 Trestného poriadku, pričom na následky svojho konania bola upozornená pred pokusom o výsluch, ako aj po odmietnutí vypovedať“.

Sťažovateľka proti uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote 16. novembra 2006 sťažnosť, pretože podľa jej názoru sa vyšetrovateľ okresného riaditeľstva svojím postupom pri výsluchu sťažovateľky snažil obísť jej ústavou garantované práva ustanoveniami o poriadkovej pokute.

Dňa 7. decembra 2006 sťažovateľka a jej právny zástupca prevzali uznesenie prokurátora okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku jej sťažnosť proti uzneseniu z 10. novembra 2006 zamietnutá. Svoje uznesenie prokurátor okresnej prokuratúry odôvodnil tým, že:

„1) Svedkyňa K. Z. bola o práve odoprieť výpoveď podľa § 130 Trestného poriadku riadne poučená, čo potvrdila svojím podpisom na 2. strane zápisnice o výsluchu. Po vykonanom poučení, zjavne inštruovaná advokátom JUDr. P. Č., vypovedať odoprela, pričom dôvod odopretia výpovede ani na výzvu vyšetrovateľa neuviedla. Keďže príbuzenský pomer k obvinenému R. R. zistený nebol a svedkyňa sa nevyjadřila, že by v prípade výpovede mohlo jej alebo niektorej z osôb uvedených v ustanovení § 130 odsek 2 Trestného poriadku hroziť trestné stíhanie, možno odopretie výpovede právom považovať za neodôvodnené.“

2) Pretože svedkyňa K. Z. nevyhovela výzve vyšetrovateľa a bez splnenia zákonných podmienok pre odopretie výpovede odmietla splniť svoju zákonom uloženú povinnosť vypovedať ako svedok, a to i napriek tomu, že bola poučená o možnosti uloženia poriadkovej pokuty, považujem všetky podmienky pre uloženie poriadkovej pokuty za splnené a rozhodnutie vyšetrovateľa za dôvodné a zákonné. Jedinou skutočnosťou, ktorú možno vyšetrovateľovi v súvislosti s výsluchom svedkyne vytknúť, je skutočnosť, že vôbec pripustil prítomnosť advokáta pri výsluchu. Zo samotnej podstaty inštitútu svedka totiž vyplýva, že tento je nezastupiteľný a Trestný poriadok ani možnosť právneho zastúpenia svedka nepozná.

3) K prvému odseku na poslednej strane sťažnosti svedkyne z 15. 11. 2006, ktorý ako jediný zo šiestich strán sťažnosti obsahuje právnu argumentáciu, ktorá sa skutočne vzťahuje k právu svedka odoprieť výpoveď, uvádzam že rozhodnutie Ústavného súdu k tejto otázke, existenciu ktorého sťažovateľ naznačuje, nijako bližšie ho však nešpecifikuje, mi nie je známe. Na základe textu sťažnosti však možno o jeho existencii vysloviť odôvodnenú pochybnosť, keďže v sťažnosti uvádzaný článok 48 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky hovorí o práve na zákonného sudcu a nie o práve svedka odoprieť výpoveď. Aj ďalšia právna argumentácia uvedená v tomto odseku je nepresná, pričom zrejme pochádza z článku autorky E. B. uverejneného v časopise *Zo súdnej praxe* číslo 2/2002, ktorý sa vzťahuje k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 3 Tz 25/2000. Tvrdenie uvedené v sťažnosti je účelovo vytrhnuté z kontextu a nesprávne interpretované, keďže spomínané uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v úplnom protiklade s argumentáciou sťažovateľa ukladá vyšetrovateľovi v prípade bezdôvodného odopretia výpovede svedkom povinnosť uložiť mu poriadkovú pokutu.“

Sťažovateľka 16. januára 2007 na základe výzvy vyšetrovateľa okresného riaditeľstva poštovou poukážkou zaplatila uloženú poriadkovú pokutu.

V rámci druhej časti svojej sťažnosti označenej ako „Porušené základné právo alebo sloboda“ sťažovateľka poukázala na znenie ustanovení čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 47 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a s nimi súvisiacu judikatúru ústavného súdu

a Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj na znenie § 1, § 2 ods. 2, § 55 ods. 1, § 70 ods. 1, § 130 ods. 1 a 2, § 131 ods. 1, § 132 ods. 1, § 230 ods. 1 a 2 písm. e) Trestného poriadku.

V rámci svojej ďalšej argumentácie uviedla, že pri aplikácii čl. 47 ods. 1 ústavy právo odoprieť výpoveď nemožno «... *obchádzať tak, že vyšetrovateľ, hoci svedok oprávnené odoprie výpoveď, sa ho pýta na dôvody a pohnutky odopretia výpovede a na skutočnosti, ktoré mali byť predmetom výsluchu a tieto skutočnosti potom uvedie v písomnom zázname. Takýto postup je neprípustný, nezákonný, neústavný a obsah takto získanej nezákonnej výpovede nemožno použiť ako dôkaz pred orgánmi činnými v trestnom konaní, či už čítaním záznamu, prípadne iným spôsobom.*

Pri aplikácii článku 47 ods. 1 ústavy, právo odoprieť výpoveď nemožno obchádzať tak, že vyšetrovateľ, v prípade navrhovateľky v rozpore s ustanovením § 131 ods. 1 Trestného poriadku bez toho aby túto poučil o význame svedeckej výpovede a o práve odoprieť vypovedať, začal bezprostredne výsluch k veci, ktorý opisuje v odôvodnení uznesenia ako zisťovanie pomeru k obvinenému. Právny zástupca prítomný pri výsluchu navrhovateľky najprv slušným spôsobom vyzval vyšetrovateľa aby túto najprv poučil o jej právach v zmysle § 130 Trestného poriadku. Ten i napriek tejto výzve pokračoval v spôsobe výsluchu bez poučenia a preto právny zástupca dôrazne žiadal, aby bol procesný úkon vykonaný v súlade s § 130 ods. 1, ods. 2 a § 131 ods. 1 Trestného poriadku. Až na základe tejto dôraznej žiadosti navrhovateľka bola poučená v súlade s § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, pričom vyšetrovateľ už nepostupoval v zmysle úpravy uvedenej v § 131 ods. 1 Trestného poriadku a jej pomer k obvinenému už nezisťoval. O tomto postupe vyšetrovateľa svedčí aj časť odôvodnenia vydaného uznesenia: „... Pri otázke na pomer k obvinenému R. R. svedkyňa Z. uviedla, že odmieta vypovedať, pričom JUDr. Č. na mňa viac menej kričal Poučte ju! Poučte ju! Na moju opakovanú otázku na pomer k obvinenému R. svedkyňa Z. opätovne uviedla, že odmieta vypovedať. Následne som ju poučil o jej právach a povinnostiach v procesnom postavení svedkyne, okrem iného takto:...“. Po vyjadrení navrhovateľky, že poučeniu porozumela a využíva právo nevypovedať jej vyšetrovateľ položil otázku či podľa § 130 ods. 1 alebo ods. 2 Trestného poriadku. Na to mu oznámila že podľa § 130 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku. Po tomto úkone vyšetrovateľ už nepostupoval v zmysle § 131 ods. 1 Trestného poriadku, ale účelovo navrhovateľku

dotláčal k výpovedi tak, že ju v rozpore s § 70 ods. 1 Trestného poriadku poučil, že ak neoprávnene odoprie výpoveď v zmysle § 130 Trestného poriadku, môže jej byť uložená poriadková pokuta.»

Podľa sťažovateľky bolo jej právo odoprieť výpoveď podľa čl. 47 ods. 1 ústavy porušené vydaním uznesenia z 10. novembra 2006, pretože v jej prípade neboli splnené zákonné podmienky na uloženie poriadkovej pokuty.

Prokurátor okresnej prokuratúry, ktorý rozhodoval o sťažnosti proti uzneseniu z 10. novembra 2006, mohol podľa sťažovateľky preskúmať predmetné rozhodnutie po skutkovej i právnej stránke, doplniť dokazovanie a taktiež rozhodnúť vo veci sám. Podľa sťažovateľky uznesením z 30. novembra 2006, ktorým bola jej sťažnosť ako nedôvodná zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, prokurátor okresnej prokuratúry „*potvrdil protiústavný postup*“ vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, čím sa spolupodieľal na porušení jej základného práva podľa čl. 47 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby po vykonaní dokazovania vydal nález, v ktorom vysloví, že vyšetrovateľ okresného riaditeľstva uznesením sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006 a prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006 porušili jej právo podľa čl. 47 ods. 1 ústavy, a taktiež aby uvedené uznesenia zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie vyšetrovateľovi okresného riaditeľstva.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 47 ods. 1 ústavy každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 1 ústavy sťažovateľky uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006 (resp. postupom menovaných štátnych orgánov v označených konaniach).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 1 ústavy uznesením okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-2006-KR z 10. novembra 2006

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka napadla uznesenie okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-689/2-OVK-B1-

2006-KR z 10. novembra 2006, ktorým jej bola podľa § 70 ods. 1 Trestného poriadku uložená poriadková pokuta v sume 15 000 Sk, pretože nevyhovela výzve podľa § 127 ods. 1 Trestného poriadku, tým že si nesplnila svoju povinnosť vypovedať ako svedkyňa o tom, čo je jej známe o trestnom čine, jeho páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konania, keď 9. novembra 2006 pri pokuse o jej výsluch neoprávnene odoprela výpoveď v zmysle § 130 Trestného poriadku, pričom na následky svojho konania bola upozornená pred pokusom o jej výsluch, ako aj po jej odmietnutí vypovedať.

Dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor [§ 230 a nasl. Trestného poriadku a § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)], ktorý je oprávnený zrušovať nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahrádzať vlastnými rozhodnutiami [§ 230 ods. 2 písm. e) Trestného poriadku]. Sťažovateľka v danom prípade podala proti uvedenému rozhodnutiu okresného riaditeľstva riadne a včas opravný prostriedok (sťažnosť), o ktorom rozhodol nadriadený orgán, teda okresná prokuratúra. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá ústavný súd právomoc preskúmať uznesenie okresného riaditeľstva, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmala okresná prokuratúra, ktorá rozhodla o sťažnosti sťažovateľky proti uvedenému uzneseniu. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému riaditeľstvu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 1 uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 588/06-10 z 30. novembra 2006

Ešte pred tým, než sa ústavný súd začne zaoberať samotnou materiálnou stránku veci, je vždy povinný preskúmať procesné náležitosti sťažnosti. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne náležitosti a zároveň neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sa ňou môže ústavný súd zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky. Jedným zo základných pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 49 zákona

o ústavnom súde ako prostriedku ochrany ústavou (alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) zaručených základných práv alebo slobôd je jej subsidiarita.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

To znamená, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno ústavnému súde podať spravidla iba vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práva poskytuje. V opačnom prípade je sťažnosť neprípustná.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súde, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený

vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre.

Podľa ustanovenia § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na vykonanie ktorých je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený

v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Z dosiaľ uvedeného už vyplýva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05).

Vzhľadom na to ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03).

Podľa právneho názoru ústavného súdu podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (vrátane tých práv, ktoré uplatnila sťažovateľka, m. m. IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06). Podnet (opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Z uvedeného vyplýva, že zákon o prokuratúre poskytoval a stále poskytuje sťažovateľke prostriedok nápravy - podnet a tiež opakovaný podnet (podľa § 31 až 36 zákona o prokuratúre), ktorým sa mohla, resp. môže domáhať preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia okresnej prokuratúry v predmetnej veci. Uvedený právny prostriedok umožňoval sťažovateľke dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc krajského prokurátora (prípadne následne generálneho prokurátora Slovenskej republiky) záväzným pokynom nariadiť prijatie efektívnych opatrení v predmetnej veci aj napriek doterajšiemu postupu okresnej prokuratúry, ak by na základe podnetu sťažovateľky došiel k záveru, že označené rozhodnutie okresnej prokuratúry, príp. postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bol v rozpore so zákonom.

Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka nepodala podnet podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia okresnej prokuratúry pri vybavovaní svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného riaditeľstva.

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľka, ak sa domnieva, že okresná prokuratúra porušila jej základné práva, nevyužila (hoci mohla, mala a dosiaľ môže využiť) tie právne prostriedky, ktoré jej zákon účinne poskytuje na ich ochranu voči rozhodnutiu ňou označeného orgánu činného v trestnom konaní. Až po ich vyčerpaní by prípadne mohla vzniknúť, ak by boli splnené aj ostatné ústavné a zákonné predpoklady, právomoc ústavného súdu (princíp subsidiarity).

Sťažovateľka podnet ani opakovaný podnet v zmysle § 31 až 36 zákona o prokuratúre nevyužila, ale obrátila sa priamo na ústavný súd, v dôsledku čoho bola jej sťažnosť pri predbežnom prerokovaní ako podaná predčasne podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietnutá pre neprípustnosť (§ 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Je potrebné poznamenať, že citované ustanovenia § 31 a § 36 zákona

o prokuratúre sa týkajú všetkých konaní a postupov v ňom vymenovaných orgánov verejnej moci, ktoré sú pri výkone svojich právomocí povinné priamo aplikovať ústavu ako prameň práva vrátane úpravy základných práv a slobôd, ktorá je jej obsahom (čl. 152 ods. 4 ústavy).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2007